

Шістнадцята Міжнародна олімпіада з лінгвістики

Прага (Чехія), 26–30 липня 2018 року

Розв'язки задач для індивідуального змагання

Задача № 1.

0 чи більше разів

$$\text{СЛОВО} = \left\{ \begin{array}{c} \circ \\ \circ \\ \bullet \\ \bullet \end{array} \right\} \left\{ \begin{array}{c} \downarrow \\ \circ \\ \bullet \\ \bullet \end{array} \right\} [o], \quad \circ = (C)V, \quad \bullet = \begin{cases} (C)V: \\ (C)VC' \\ (C)V:C' \end{cases}, \quad \begin{array}{l} C, C' \text{ — приголосні звуки} \\ V \text{ — голосний звук} \end{array}$$

<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="padding-right: 20px;">[ifá]</td><td>собака</td></tr> <tr><td>[nâ:..nakí]</td><td>речі</td></tr> <tr><td>[ak..topá]</td><td>міст</td></tr> <tr><td>[wana.yítá]</td><td>в'язати</td></tr> <tr><td>[isis..kitó.ci]</td><td>скляночка</td></tr> <tr><td>[honan.tá:ki]</td><td>чоловіки</td></tr> </table>	[ifá]	собака	[nâ:..nakí]	речі	[ak..topá]	міст	[wana.yítá]	в'язати	[isis..kitó.ci]	скляночка	[honan.tá:ki]	чоловіки	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="padding-right: 20px;">[ifó.ci]</td><td>цуцик</td></tr> <tr><td>[sâ:.....sák.wa]</td><td>гуска</td></tr> <tr><td>[hok....takí]</td><td>жінки</td></tr> <tr><td>[awa....nayí.ta]</td><td>прив'язати</td></tr> <tr><td>[a:tami.homá]</td><td>капот</td></tr> <tr><td>[ili .toh .taí.ta]</td><td>схрещувати ноги</td></tr> </table>	[ifó.ci]	цуцик	[sâ:.....sák.wa]	гуска	[hok....takí]	жінки	[awa....nayí.ta]	прив'язати	[a:tami.homá]	капот	[ili .toh .taí.ta]	схрещувати ноги
[ifá]	собака																								
[nâ:..nakí]	речі																								
[ak..topá]	міст																								
[wana.yítá]	в'язати																								
[isis..kitó.ci]	скляночка																								
[honan.tá:ki]	чоловіки																								
[ifó.ci]	цуцик																								
[sâ:.....sák.wa]	гуска																								
[hok....takí]	жінки																								
[awa....nayí.ta]	прив'язати																								
[a:tami.homá]	капот																								
[ili .toh .taí.ta]	схрещувати ноги																								

Задача № 2. Речення має наступну структуру:

$$\left. \begin{array}{c} S \\ S \left\{ \begin{array}{l} -b\text{ə} \quad (S = 1 \text{ ос. одн.}, 2 \text{ ос. одн.}) \\ k\text{ə}m\text{ə} \quad (S = 3 \text{ ос. одн.}, \text{мн.}) \end{array} \right. \begin{array}{c} - \\ O \end{array} \right\} V X ne,$$

S: підмет, O: додаток, V: присудок,

X:	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 2px 10px;">1 ос. > 2 ос. > 3 ос.</td> <td style="padding: 2px 10px;">мін. час</td> <td style="padding: 2px 10px;">теп. час</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px 10px;">S → (O)</td> <td style="padding: 2px 10px;">t-ʔ</td> <td style="padding: 2px 10px;">k-</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px 10px;">O ← S</td> <td style="padding: 2px 10px;">t^h-</td> <td style="padding: 2px 10px;">r-</td> </tr> </table>	1 ос. > 2 ос. > 3 ос.	мін. час	теп. час	S → (O)	t-ʔ	k-	O ← S	t ^h -	r-	+	{	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 2px 10px;">1 ос. одн. ∈ {S, O} :</td> <td style="padding: 2px 10px;">-x</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px 10px;">1 ос. множ. ∈ {S, O} :</td> <td style="padding: 2px 10px;">-i</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px 10px;">1 ос. ∉ {S, O} :</td> <td style="padding: 2px 10px;">{</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px 10px;">2 ос. одн. ∈ {S, O} :</td> <td style="padding: 2px 10px;">-u</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px 10px;">2 ос. множ. ∈ {S, O} :</td> <td style="padding: 2px 10px;">-an</td> </tr> </table>	1 ос. одн. ∈ {S, O} :	-x	1 ос. множ. ∈ {S, O} :	-i	1 ос. ∉ {S, O} :	{	2 ос. одн. ∈ {S, O} :	-u	2 ос. множ. ∈ {S, O} :	-an	}
1 ос. > 2 ос. > 3 ос.	мін. час	теп. час																						
S → (O)	t-ʔ	k-																						
O ← S	t ^h -	r-																						
1 ос. одн. ∈ {S, O} :	-x																							
1 ос. множ. ∈ {S, O} :	-i																							
1 ос. ∉ {S, O} :	{																							
2 ос. одн. ∈ {S, O} :	-u																							
2 ос. множ. ∈ {S, O} :	-an																							

- (a)
1. **nɣ ʒip ku ne** — *Ти спиши?*
 2. **ati kəmə nɪrum lapkʰi tʰi ne** — *Він бачив нас?*
 3. **tarum kəmə nuʔrum cʰam ran ne** — *Вони знають вас?*
 4. **nɪrum kəmə tarum lan ki ne** — *Ми б'ємо їх?*
 5. **nɪrum kəmə nɣ cʰam tiʔ ne** — *Ми знали тебе?*
 6. **nɪrum ka tiʔ ne** — *Ми йшли?*
- (b)
7. *Я бив тебе?* — **ɟabə nɣ lan tɣʔ ne**
 8. *Вони бачили мене?* — **tarum kəmə ɟa lapkʰi tʰɣ ne**
 9. *Він знає тебе?* — **ati kəmə nɣ cʰam ru ne**
 10. *Ви спите?* — **nuʔrum ʒip kan ne**

Задача № 3.

- 1 ос. одн.:

- якщо слово містить хоча б один глухий приголосний, перший перетворюється в носовий+дзвінкий ($\langle p \rightarrow mb, t \rightarrow nd, h \rightarrow nz, x \rightarrow nj, k \rightarrow ng \rangle$)
- в іншому випадку все слово має носову вимову (-m)

- 2 ос. одн.:

- якщо слово починається з голосного, відмінного від i (\acute{i}, \hat{i}): y -
- в інших випадках перший голосний, відмінний від i (\acute{i}, \hat{i}), змінюється так:
 - * $a \rightarrow e, \acute{a} \rightarrow \acute{e}, \hat{a} \rightarrow e\hat{a}$;
 - * $o \rightarrow e, \acute{o} \rightarrow \acute{e}, \hat{o} \rightarrow e\hat{o}$;
 - * $\hat{u} \rightarrow i\hat{u}$;
 - * $e \rightarrow i, \acute{e} \rightarrow \acute{i}, \hat{e} \rightarrow \hat{i}$ (те ж саме відбувається в безпосередньо наступних складах).

(a) 1 ос. одн.	2 ос. одн.		1 ос. одн.	2 ос. одн.	
<i>mbího</i>	₁ píhe	<i>níti</i>	<i>poínjoa</i>	₈ neíxoa	<i>побачити це</i>
₂ mbêyo	<i>píyo</i>	<i>тварина</i>	<i>vanéjjo</i>	₉ venéxo	<i>купити</i>
<i>yênom</i>	₃ yíno	<i>жінка (друзина)</i>	<i>mótindi</i>	₁₀ mémiti	<i>бути втомленим</i>
₄ ênom	<i>yêno</i>	<i>мати (мама)</i>	<i>ínzikaховoku</i>	₁₁ ihikexovoku	<i>школа</i>
<i>ngásaxo</i>	₅ késaxo	<i>відчувати холод</i>	₁₂ ônju	<i>yôxu</i>	<i>дід</i>
<i>njérere</i>	₆ xíriri	<i>бік</i>	₁₃ nêwom	<i>níwo</i>	<i>племінник</i>
<i>ndôko</i>	₇ teôko	<i>потиллиця</i>	<i>ánzarana</i>	₁₄ yáharana	<i>сана</i>

- (b) 1. 2 ос. одн.: в португальських запозиченнях $\acute{a} \rightarrow e\acute{a}$; в питомих словах $\acute{a} \rightarrow \acute{e}, \hat{a} \rightarrow e\hat{a}$.
2. *lándana, ngápana.*

Задача № 4.

одн.	мн.	
-b	-(a)bys	bø-bys ‘горішки бетелю’, juhuru-bys ‘яйця’
-h	-(a)ruh	ara-ruh ‘стеблини цукрової тростини’
-g	-(a)gas	bai-gas ‘листи кори саго’
-t	-(o)gu	nyba-t ‘4’

$$\left(\begin{array}{|l|} \hline \boxed{\begin{array}{ll} \text{anowip} & 6 \\ \text{wiwis} & 2 \times 6 = 12 \\ \text{araman} & 4 \times 6 = 24 \end{array}} \\ \hline \end{array} \right) + \left(\begin{array}{|l|} \hline \boxed{\begin{array}{ll} \text{atu-} & 1 \\ \text{bi-} & 2 \\ 2 + 1_{\text{одн.}} & 3 \\ 2 + 1_{\text{множ.}} + 1_{\text{одн.}} & 4 \\ 2 + 1_{\text{множ.}} + 2 & 5 \end{array}} \\ \hline \end{array} \right) \times \left\{ \begin{array}{l} \text{baig(as)} \\ \text{bøb(ys)} \\ (\text{nybat}) 4 + \left\{ \begin{array}{|l|} \hline \boxed{\begin{array}{ll} \text{atu-} & 1 \\ \text{bi-} & 2 \\ 2 + 1_{\text{одн.}} & 3 \end{array}} \right\} \times \left\{ \begin{array}{l} \text{ara(ru)h} \\ \text{juhurub(ys)} \end{array} \right\} \end{array} \right.$$

- (a) (6, 9, 11): 4 = **nybat**, 8 = **biogu nybat**, $k \times 4$ ($3 \leq k$) = k -t/**gu nybat**.
- (b) 12. **biabys atub bøbys** — 3 горішки бетелю
13. **atub juhurub** — 1 яйце
14. **nybat atuh araruh** — 5 стеблин цукрової тростини
15. **biagas atugas biagas baigas** — 5 листів кори саго
16. **wiwis baigas** — 12 листів кори саго
- (c) 17. 4 горішки бетелю — **biabys atubys atub bøbys**
18. 11 яєць — **biogu nybat biabys atub juhurubys**
19. 20 яєць — **biogu atugu biogu juhurubys**
20. 25 листів кори саго — **araman atug baigas**

Задача № 5.

Yefre me N: 'Мене звати N'

ne ...: 'i ...'

Yefre me R N: 'Мого/Мою R звать N'

-nom: мн.

Назви родичів чоловіка:

ena 'мати (мама); вуйна (тітка по матері)'

agya 'батько; стрийко (дядько по батькові)'

nua 'брат/сестра; син/донька стрийка; син/донька вуйни'

ba 'син/донька; братанець/братаниця (син/донька брата)'

sewaa 'стрийна (тітка по батькові)'

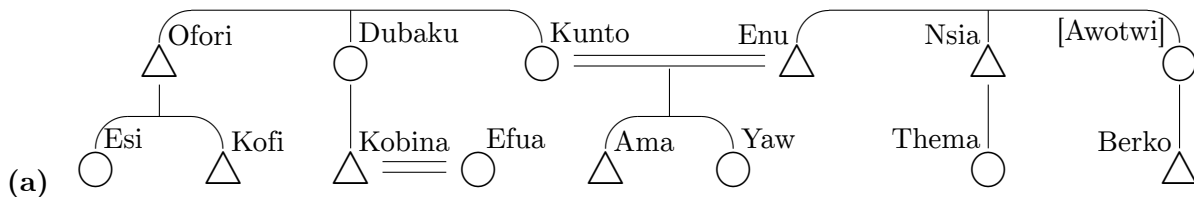
sewaaba 'син/донька стрийни'

wɔfa 'вуйко (дядько по матері)'

wɔfaba 'син/донька вуйка'

wɔfaase 'сестрінець/сестріниця (син/донька сестри)'

yere 'жінка (дружина)'

- (b) 1. Yefre me Yaw. Yefre me enanom Dubaku ne Kunto. Yefre me agyanom Nsia ne Enu. Yefre me nuanom Thema ne Ama ne Kobina. Yefre me sewaa Awotwi. Yefre me wɔfa Ofori. Yefre me wɔfabanom Esi ne Kofi. Yefre me sewaaba Berko.
2. Yefre me Ofori. Yefre me banom Kofi ne Esi. Yefre me wɔfaasenom Yaw ne Ama ne Kobina. Yefre me nuanom Kunto ne Dubaku.